

Veranstaltungshinweise

Unsere Esp.-Lernrunden für: a) Anfänger m. Vorkenntnissen (Stufe A2¹⁾): Mi. 18:00-19:30 Uhr, Gemeindehaus d. kath. Kirchengemeinde St. Willehad, St.-Willehad-Str. 37, 26954 Nordenham; b) Fortgeschrittene (Stufen B1, B2, C1¹⁾): Do. 19:15-20:45 Uhr, Ev.-luth. Kirchengemeinde Brake, Kirchenstr. 24, 26919 Brake.

¹⁾Stufen: s. http://de.wikipedia.org/wiki/Gemeinsamer_Europ%C3%A4ischer_Refenzrahmen

18.10.2012 19:30 Uhr	Gaststätte <i>Müggenkrug</i> , Elsflether Str. 52, 26125 Oldenburg	Vereinstreffen Dr. Ursula Niesert (Freiburg) trägt über Wikipedia vor und gibt praktische Tipps (auf Esperanto)
15.11.2012 19:30 Uhr	Gaststätte <i>Weserterrassen</i> Strandallee 10, 26954 Nordenham	Vereinstreffen
06.12.2012 19:00 Uhr	Gastst. <i>Mykonos im Wiesenkieker</i> Elsflether Str. 60, 26125 Oldenburg	Vereinstreffen mit Weihnachtsfeier
17.01.2013 19:30 Uhr	Gaststätte <i>Panorama</i> An der Kaje 1 B, 26931 Elsfleth	Vereinstreffen

Aktuelles u. Einzelheiten können unserer Webseite <http://www.esperanto.de/unterweser/aranghoj.htm> entnommen o. bei Alke Geveke, Tel.: 0177-1755475, erfragt werden. Gäste sind willkommen. Außerdem:

27.10.-03.11.2012	AÜTUNE – Gemeins. Ferienmachen Grésillon, Frankreich für Kinder, Familien, Großeltern
03.-04.11.2012	9a Rata Rendevuo Hameln und Fuhlen
24.11.2012	Malferma Tago de la Centra Oficejo Rotterdam, Niederlande
25.03.-01.04.2013	29. Int. Frühlingswoche (PSI) St. Andreasberg/Harz
17.-20.05.2013	90. Deutscher Esp.-Kongress Nürnberg
20.-27.07.2013	98. Esperanto-Weltkongress Reykjavik, Island

*Ĝojan kristnasko-feston kaj bonan gliton en la novan jaron!
Ein frohes Weihnachtsfest und einen guten Rutsch ins neue Jahr!*

Impressum:

Zeitschrift:

Erscheinungsweise:

Herausgeber:

Information und Redaktion:

Bankverbindung

(für Beiträge und Spenden): Raiffeisenbank Oldenburg eG
BLZ 28060228
Kontonummer 1200160000
(Kassenwartin: Dörte Bierkämper)

E G U - Esperanto - Gruppe Unterweser e. V.

Esperanto Gazeto

N-ro 35

ISSN 1861-3330

Okt. 2012 – Jan. 2013

EGU-Info: <http://www.esperanto.de/unterweser>

Berlin, 27.05.2012: Drei Teilnehmer am Gemeinsamen Esperanto-Kongress der Esperanto-Verbände Dänemarks, Polens und Deutschlands (zugleich 89. Deutscher Esperanto-Kongress).

Berlino, 27a de Mayo 2012: Tri partoprenantoj en la Komuna Esperanto-Kongreso de la Esperanto-asocioj de Danujo, Pollando kaj Germanujo (samtempe 89a Germana Esperanto-Kongreso).

Niaj klubrenkontiĝoj en somero 2012: Finnlando kaj kooperativoj (Nordenham, 12a de Julio, kaj Elsfleth, 9a de Aŭgusto 2012)

En Julio raportis Alke pri sia dusemajna Finnland-vojaĝo de fine de Majo ĝis komence de Junio 2012. Ŝi vizitis Esperanto-amikojn kaj krome partoprenis en la jarĉefkunveno de Esperanto-Asocio de Finnlando kaj en Esperanto-kurso. – En Aŭgusto ŝi prelegis pri kooperativoj. Kooperativo estas asocio de produktistoj kaj konsumantoj cele al ekonomia progreso per reciproka helpado. Jam en la mezepoko estis specoj de kooperativoj. En la 19a jarcento estiĝis unue en Britujo kaj poste ankaŭ en aliaj Eŭropaj landoj la kooperativa movado por solvi socialajn problemojn kaŭzitajn de industriigo kaj frua kapitalismo. En Germanujo estas nun ĉirkaŭ 7.500 kooperativoj kun 20 milionoj da membroj kaj 800.000 kunlaborantoj. – Andreas

Unsere Leinwand (Premiere!) zeigt ein Bild von Alke während ihrer Finnlandreise / Nia ekrano (premiero!) montras bildon de Alke dum ŝia Finnland-vojaĝo

Kapitalismo. En Germanujo estas nun ĉirkaŭ 7.500 kooperativoj kun 20 milionoj da membroj kaj 800.000 kunlaborantoj. – Andreas

Komuna Esperanto-Kongreso de la Esperanto-asocioj de Danujo, Pollando kaj Germanujo – samtempe 89a Germana Esperanto-Kongreso (Berlino, 25a ĝis 28a de Majo 2012)

Anne, Alke kaj Andreas el nia klubo estis inter la 255 partoprenantoj el 18 landoj; kongrestemo: "Partneroj en Eŭropo". En sia samtitola festprelego profesoro d-ro Martin Haase, direktoro de Germana Esperanto-Instituto, prezantis ankaŭ la principon *likva demokratio*. Ĝi entenas interalie la opcion en voĉdonado portempe transdoni sian voĉon al aliulo kaj estas aplikata de la piratpartio. Temo de kelkaj prelegoj estis strategioj, por reklami por Esperanto: "Varbado bezonas ripetadon" estas la devizo de Lu Wunsch von Rolshoven, kaj Felix Zesch prezantis la rezultojn de esploro fare de Esperanto-Ligo Berlino pri tio, kiaj homoj inklinas fariĝi Esperanto-parolantoj: vegetaranoj, vojaĝemuloj, kodemuloj, ludemuloj kaj lingvemuloj. Do konvenas laue enfokusigi la reklamadon okaze de limigitaj rimedoj. En la distra programo estis krom eksursoj (interalie al la Spreearbaro) prezentaĵoj de polaj muzik- kaj teatrogrupoj kaj krome koncertoj de Stephan Schneider, Kim Henriksen kaj Georgo Handzlik. Ĉi lasta aktoris kun Saša Pilipović en teatraĵo pri la historio de la Universalaj Kongresoj de Esperanto. – Andreas

Enigmo

	1	2	3	4	5	6
1						
2					8	
3			9			10
4				11	12	
5						
6		7				

Ĝuste ordigite, la literoj en la grizaj celoj rezultigas la nomon de regno en Azerbajĝana; 9: moviĝi; 10: kares-sufikso; 11: itale: ci; 12: frakci-sufikso.

Horizontale

1: senkomerca k senfina; 2: teatra verko [kun finaĵoj de adjektivo k akuzativo]; 3: elektre ŝargita formo de molekulo [kun finaĵoj de adjektivo k akuzativo]; 4: tuberkulozo [kun finaĵo de akuzativo]; 5: ĉefaj arterioj; 6: aŭtosigno de Schwerin; 7: tabelvorto por ne-difinita persono [kun finaĵo de akuzativo].

Vertikale

1: inspiri virtajn sentojn [kun finaĵo de estanteco]; 2: irmaniero de ĉevaloj [kun finaĵo de akuzativo]; 3: mallongigo de European Article Number; 4: aŭtosigno de Madagaskaro; 5: malgiganto; 6: membro [sen finaĵo]; 8: lingvokodo de la azerbajĝana; 9: moviĝi; 10: kares-sufikso; 11: itale: ci; 12: frakci-sufikso.

Septembormorgen

Im Nebel ruhet noch die Welt,
Noch träumen Wald und Wiesen:
Bald siehst du, wenn der Schleier fällt,
Den blauen Himmel unverstellt,
Herbstkräftig die gedämpfte Welt
In warmem Golde fließen.

Eduard Mörike (1804-1875)

En nebulu ripozas la monda scen',
Arbar', herbej' songhas plu:
Che l' vualfal' vidos vi en chi maten',
La bluan chielon ne-baritan, jen,
La obtuzan mondron de autuna plen'
En varma kaj ora flu'.

(el la germana esperantigis Andreas)

9a Kongreso de Eŭropa Esperanto-Unio (EEU) (Galivo, Irlando, 16a ĝis 20a de Julio 2012)

Inter la 157 partoprenantoj el 28 landoj estis ankaŭ Andreas kaj Uwe Joachim el nia klubo; ĉeftemo: "Lingvolernado en EU: Lerni pli – kosti malpli". La propedeŭtika valoro de Esperanto, t. e. la pli bona rego de fremda lingvo, kiam antaŭ ĉi tiu

Koncerto en drinkejo / Koncerto en drinkejo

onu unue lernis Esperanton, estis temo de kelkaj prelegoj: Angela Tellier kaj Tim Morley prezentiĝis aktualajn spertojn pri la projekto *Springboard to Languages* (Lingvolanĉilo) en Anglujo. Tie oni ofte ne scias, kiun fremdan lingvon instrui al lernantoj, do kiu lingvo por ili iam poste estos utila. La ideo estas, ke per tio, ke en la dirita projekto oni unue instruas Esperanton, oni al ili faciligas la postan lernadon de la tiam fakte bezonata lingvo. Laŭsperte tiu ĉi ideo estas akceptata de lernejoj ju pli volente, des malpli la proponanto emfazas Esperanton. Peter Baláž kaj Marek Blahuš de la neŭtrala ne-ŝtata organizaĵo E@I prezentiĝis de Eŭrop-Unio financitajn projektojn por la lernado de lingvoj per la interreto (interalie Esperanto estas elektbla kiel deirlingvo). Pliaj temoj estis la lingvoj kaj historio de Irlando kaj krome la de EEU lanĉita Eŭropa civitana iniciato kanti en Esperanto la Eŭropan himnon, kiu ne havas oficialan tekston. En Majo 2012 tiu iniciato estis rifuzita de Eŭropa Komisiono, kaj kontraŭ ĉi tio konsideras apelacii EEU. Ekskursoj, teatraĵoj kaj koncertoj estis en la distra programo, kaj ankaŭ ekster ĉi tiu oni povis bone amuziĝi: ekzemple en la urbocentro, kie okazis arta festivalo, aŭ per refreſīga baniĝo en la golfo de Galivo. – Andreas

Unsere Vereinstreffen im Sommer 2012: Finnland und Genossenschaften (Nordenham, 12.07., und Elsfleth, 09.08.2012)

Im Juli berichtete Alke über ihre zweiwöchige Finnlandreise von Ende Mai bis Anfang Juni 2012. Sie besuchte Esperanto-Freunde und nahm außerdem an der Jahreshauptversammlung des Esperanto-Verbands Finnlands und einem Esperanto-Kurs teil. – Im August hielt sie einen Vortrag über Genossenschaften. Eine Genossenschaft ist ein Verband von Erzeugern und Verbrauchern zwecks wirtschaftlichen Fortschritts durch gegenseitiges Helfen. Bereits im Mittelalter gab es Arten von Genossenschaften. Im 19. Jahrhundert entstand zunächst in Großbritannien und dann auch in anderen europäischen Ländern die Genossenschaftsbewegung, um soziale Probleme zu lösen, die durch Industrialisierung und Frühkapitalismus verursacht wurden. In Deutschland gibt es jetzt etwa 7.500 Genossenschaften mit 20 Millionen Mitgliedern und 800.000 Mitarbeitern. – Andreas

9. Kongress der Europäischen Esperanto-Unio (EEU) (Galway, Irland, 16.-20.07.2012)

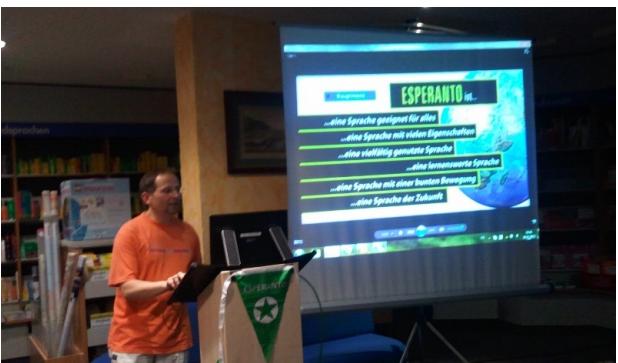
Unter den 157 Teilnehmern aus 28 Ländern waren auch Andreas und Uwe Joachim aus unserem Verein; Hauptthema: „Sprachenlernen in der EU: Mehr lernen – weniger kosten“. Der propädeutische Wert des Esperanto, d. h. das bessere Beherrschung einer Fremdsprache, wenn man vor dieser zunächst Esperanto lernte, war Thema einiger Vorträge: Angela Tellier und Tim Morley präsentierte aktuelle Erfahrungen aus dem Projekt *Springboard to Languages* (Sprungbrett zu Sprachen) in England. Dort weiß man oft nicht, welche Fremdsprache man den Schülern unterrichten soll, also welche Sprache für sie irgendwann später nützlich sein wird. Die Idee ist, dass man, indem man im besagten Projekt zunächst Esperanto unterrichtet, ihnen das spätere Erlernen der dann tatsächlich benötigten anderen Sprache erleichtert. Erfahrungsgemäß wird diese Idee je eher von Schulen akzeptiert, desto weniger der Vorschlagende Esperanto betont. Peter Baláž und Marek Blahuš von der neutralen nicht-staatlichen Organisation E@I stellten von der Europäischen Union finanzierte Projekte zum Sprachenlernen per Internet vor (u. a. Esperanto ist als Ausgangssprache wählbar). Weitere Themen waren die Sprachen und Geschichte Irlands sowie die von der EEU auf den Weg gebrachte Europäische Bürgerinitiative, die Europahymne, die keinen offiziellen Text hat, auf Esperanto zu singen. Im Mai 2012 wurde diese Initiative von der Europäischen Kommission abgelehnt, und dagegen erwägt die EEU in Berufung zu gehen. Ausflüge, Theaterstücke und Konzerte waren im Unterhaltungsprogramm, und auch darüber hinaus konnte man sich gut amüsieren: z. B. in der Innenstadt, wo ein Kunstfestival stattfand, oder durch ein erfrischendes Bad in der Bucht von Galway. – Andreas

Gemeinsamer Esperanto-Kongress der Esperanto-Verbände Dänemarks, Polens und Deutschlands – zugleich 89. Deutscher Esperanto-Kongress (Berlin, 25.-28.05.2012)

Anne, Alke und Andreas aus unserem Verein waren unter den 255 Teilnehmern aus 18 Ländern; Kongressthema: „Partner in Europa“. In seinem gleichnamigen Festvortrag erläuterte Professor Dr. Martin Haase, Direktor des Deutschen Esperanto-Instituts, das Prinzip *flüssige Demokratie*. Es beinhaltet u. a. die Option, seine Stimme in einer Abstimmung einem anderen verfügbar zu machen, und wird von der Piratenpartei angewendet. Thema einiger Vorträge waren Strategien, um für Esperanto zu werben: „Werben braucht Wiederholen“ ist die Devise Lu Wunsch von Rolshovens, und Felix Zesch präsentierte die Ergebnisse einer Untersuchung der Esperanto-Liga Berlin darüber, was für Menschen dazu neigen, Esperanto-Sprecher zu werden: Vegetarier, Reiselustige, Code-, Spiele- und Sprachenliebhaber. Es ist also angebracht, bei begrenzten Mitteln das Werben entsprechend zu fokussieren. Im Unterhaltungsprogramm gab es neben Ausflügen (u. a. in den Spreewald) Darbietungen polnischer Musik- und Schauspielgruppen sowie Konzerte von Stephan Schneider, Kim Henriksen und Georg Handzlik. Letzterer spielte mit Saša Pilipović in einem Theaterstück über die Geschichte der Esperanto-Weltkongresse. – Andreas

**"125 Jahre Esperanto": Prelego de Heinz-Wilhelm Sprick de Esperanto-Grupo Hameln
(Hameln, 26a de Julio 2012)**

La 26an de Julio 1887 Zamenhof publikigis la unuan lernolibron de Esperanto ("Unua Libro"). Tio estis motivo por Heinz-Wilhelm Sprick fari en librovendejo Matthias prelegon pri la historio de tiu ĉi planlingvo, ĝiaj iniciatinto, distingiloj kaj movado. Heinz retrorigidis ankaŭ al la 25jara historio de sia Esperanto-klubo, "La Ratkaptista Bando". Inter la aŭskultantoj estis ankaŭ mi. Nu, mi havis bonan kialon: La de mi publikigita poŝformato vortaro "Praktisches Wörterbuch Esperanto" troviĝis inter la temrilataj libroj, kompaktdiskoj kaj DVDoj ekzpoziciitaj en la elmontraĵo de la librovendejo, kion mi nepre volis propraokule vidi. – Andreas

Heinz trägt über Esperanto vor / Heinz prelegas pri Esperanto

"125 Jahre Esperanto": Vortrag von Heinz-Wilhelm Sprick von der Esperanto-Gruppe Hameln
(Hameln, 26.07.2012)

Am 26.07.1887 veröffentlichte Zamenhof das erste Esperanto-Lehrbuch ("Unua Libro", d. h. „Erstes Buch“). Das war der Anlass für Heinz-Wilhelm Sprick, in der Buchhandlung Matthias einen Vortrag über die Geschichte dieser Plansprache, ihren Initiator, ihre Merkmale und Bewegung zu halten. Heinz blickte auch auf die 25-jährige Geschichte seines Esperanto-Klubs, „La Ratkaptista Bando“ („Die Rattenfängerban-

Mittig / Centre: Praktisches Wörterbuch Esperanto

de“), zurück. Unter den Zuhörern war auch ich. Nun, ich hatte einen guten Grund: Das von mir veröffentlichte taschenbuchgroße „Praktisches Wörterbuch Esperanto“ befand sich unter den themenbezogenen Büchern, CDs und DVDs, die in der Auslage der Buchhandlung ausgestellt waren, was ich unbedingt mit eigenen Augen sehen wollte. – Andreas

**Vizitado de kaforostmanufakturno
(Lemwerder, 21a de Julio 2012)**

Elisabeth kaj Franz de Esperanto-Grupo Bremero invititis esperantistojn el la regiono al vizitado de *Caféserie*, t. e. kaforostmanufakturno kun kafejo. Kune kun sia dungito la posedanto demonstraciis, kiel el ne-aromhavaj verdaj kafograjnoj estiĝas per rostado brunaj aromhavaj kafograjnoj. Dum agrabla kafumado li rakontis al ni multe da sciindajo pri la kafoplanto: Ni eksiciis interalie, ke en Etiopujo ĝi originas, kiel ĝi disvastiĝis en aliajn regionojn, kie kafo trinkigas plej multe kaj kie ĝi trinkigas plej malmulte. Post la vizitado Elisabeth kaj Franz regalis nin ĉe kradrostfesto en sia ĝardeno. – Andreas

**Besichtigung einer Kaffeeröstmanufaktur
(Lemwerder, 21.07.2012)**

Elisabeth und Franz von der Esperanto-Gruppe Bremen luden Esperantisten aus der Gegend zu einer Besichtigung der *Caféserie* ein, d. i. eine Kaffeeröstmanufaktur mit Café. Zusammen mit seinem Angestellten demonstrierte uns der Besitzer, wie aus nicht-aromatischen grünen Kaffeebohnen durch Rösten braune aromatische Kaffeebohnen entstehen. Bei einem gemütlichen Kaffee-trinken erzählte er uns viel Wissenswertes über die Kaffeepflanze: Wir erfuhren u. a., dass sie aus Äthiopien stammt, wie sie in andere Regionen verbreitet wurde, wo am meisten und wo am wenigsten Kaffee getrunken wird. Nach der Besichtigung bewirteten uns Elisabeth und Franz bei einem Grillfest in ihrem Garten. – Andreas

Vor der Caféserie / Antaŭ Caféserie